

Nevěděli jsme. Už víme. Chudoba dostala přesnou podobu, míní Šichtařová

- CZ24 News | 12. prosince 2022

ČESKO: Čtvrtý vzadu mezi kandidáty na prezidenta poštvává dav proti jeho chleboďárcům podobně, jako komunisté v roce 1948 zločinně štváli zfanatizovaný dav proti sedlákům a továrníkům. „Nebýt podnikatelů, Pavel Fischer by neměl svůj senátorský plat, protože hádejte, kdo ho platí? Platí ho daně sebrané lidem, kteří pracují a vydělávají,“ reaguje pro ParlamentníListy.cz Markéta Šichtařová na čerstvé výroky uhlazeného senátora. Vždyť pracovat a vydělávat a dávat práci ostatním je ctnost, zatímco štvát dav s tónem morální nadřazenosti proti podnikatelům je morální úpadek.

Podle v týdnu zveřejněných dat ČNB, nemusela centrální banka v říjnu ve prospěch koruny v podstatě téměř vůbec intervenovat. Objem uzavřených obchodů ČNB nedosáhl ani 80 milionů eur, takže koruně se dařilo i bez přímé pomoci centrální banky. Čím si tuto skutečnost vysvětlit?

To je jenom dobře, ČNB se tak daří držet její cíl ohledně poměrně silného kurzu koruny bez větší námahy. Má to podle mého odhadu dva důvody.

Prvním důvodem je jev, který se poměrně často objevuje ve zdravé a dobře komunikované monetární politice, neboli je to vlastně jakási pochvala finančního trhu pro ČNB za její transparentnost: Když centrální banka své záměry a svou monetární politiku dostatečně transparentně komunikuje, spekulanti přestanou tlačit proti ní, protože se prostě sžijí s tím, že kurz bude takový a makový a nemají tedy motivaci na jeho změny jakkoliv spekulovat. A pod tím slovem „spekulant“ si nemusíte hned představovat Sorose, Buffeta nebo Kostolanyho – každý z nás je vlastně takovým spekulantem třeba v situaci, kdy přemýšlí, jestli vyměnit peníze za euro kvůli dovolené dneska, nebo za půl roku. Pokud cítíme jistotu, že se kurz nezmění, neuvažujeme nad načasováním, a proto kurz nikam netlačíme.

Tím druhým jevem je, že euro si moc dobře vůči dalším měnám nevede. Není to tedy ani tak moc o tom, že by koruna byla tak silná, jako spíš o tom, že euro je relativně slabé. Třeba k dolaru, ale vlastně i ke koruně.

Maloobchodní tržby se v říjnu meziročně propadly o 9,4 %. Větší propad zaznamenaly od počátku milénia pouze jednou, a to v dubnu 2020. Tehdy však podstatná část kamenných obchodů kvůli první vlně pandemie covidu musela zavřít. I tak to bylo jen nepatrně více než letos v říjnu, a sice meziročně o 9,8 %. I když se dalo předpokládat, že se lidé při nákupech trochu uskomní, čím může být ten takřka rekordní pokles způsoben?

Má to velmi jednoduchý a jasný důvod: Lidé chudnou. Firmy nestíhají navyšovat zisky a zaměstnavatelé nestíhají platit výplaty tak rychle, jak rychle roste cenová hladina a jaká je inflace. A když lidé chudnou, pak logicky brzdí své útraty.

Že spotřebitelé chudnou, tedy víme; kdo chudne, utrácí méně, to víme také. Že tam, kde spotřebitelé škrtí svou spotřebu, nevyhnutelně přichází recese, která postihne nejen spotřebitele, ale i další oblasti ekonomiky od výroby po investice, je také logické. Co jsme ale dlouho nevěděli, bylo, jak moc spotřebitelé škrtí své útraty. Nyní už to ale víme, je to o oněch 9,4 %.

Myšlení spotřebitelů je totiž v jistém slova smyslu „nulajedničkové“: Buď se cítí bohatí a utrácení na plný plyn – nebo se cítí chudí a šetří na plnou brzdu. Jistě, takto řečeno jde o velké zjednodušení a musíme to chápat obrazně, ale myslím, že všichni rozumí, o co jde – spotřebitelé většinou nevolí střední cestu, neřeknou si v duchu, že teď uberou plyn a budou šetřit „jen tak trochu“, ale většinou přehrávají na obě strany.

Blíží se přímá volba prezidenta. Jeden z kandidátů Pavel Fischer se na besedě s občany v Hradci Králové vyjádřil k [rozhovoru, který poskytl E15](#). V něm uvedl, že bohatí měli desítky let daňové prázdny. A měli bychom připustit, že majetek by se měl více danit. „Je načase bavit se o progresivní dani a o zdanění korporací. Je zde také spousta podnikatelů, kteří díky přívětivému a děravému daňovému systému nezdravě optimalizují. Je jednoduché si koupit fáro za 5 milionů a zanést si to do nákladů... Nebo firmy, které mají sídla v daňových rájích... Vyvádějí odtud miliony a nikdo se nad tím moc nepozastavuje. Pak ale chybí peníze na skutečně potřebné věci. Tak jsem to celé myslel,“ vysvětlil senátor svůj původní výrok. Dá se s ním v něčem souhlasit?

Je vidět, že pan Fischer nikdy nepodnikal a se soukromým sektorem vskutku zkušenosti nemá. Bůhví, zda by se v něm dokázal uživit, když má tak hloupě naivní představy o tom, že podnikatelé mají daňové prázdny, že daňová optimalizace – tedy legální vyhnutí se krádeži státu – je nezdravá, nebo že chybí peníze na „potřebné věci“. Peníze na potřebné věci skutečně chybí – nikoliv ale ve státním sektoru, který již je prakticky polovinou ekonomiky, ale v sektoru soukromém. V něm opravdu ždímaným firmám a podnikatelům nezbyvají peníze na potřebné věci – na uživení se.

Řekneme si na rovinu, co Pavel Fischer dělá: Poštává dav proti jeho chleboďárcům podobně, jako komunisté v roce 1948 zločinně štváli zfanatizovaný dav proti sedlákům a továrníkům. Nebýt podnikatelů, Pavel Fischer by neměl svůj senátorský plat, protože hádejte, kdo ho platí? Platí ho daně sebrané lidem, kteří pracují a vydělávají. Pracovat a vydělávat a dávat práci ostatním je ctnost; štvát dav s tónem morální nadřazenosti proti podnikatelům je morální úpadek.

Na téže besedě prokázal Pavel Fischer, že má ujasněný pohled i na přijetí eura. „Měli bychom veřejně lidem ukázat, kolik nás koruna vlastně stojí. Měnicí se kurz koruny je i vysvětlením, proč jsou tady třeba potraviny dražší. Zátěž totiž nejvíc dopadá na koncového zákazníka. A to je jen jeden příklad z mnoha... Osobně vnímám euro jako jakýsi ochranný val před nestabilitou. V kontextu současné války to platí mnohonásobně.“ Mohl by senátor v přímé volbě slovy o ochranném valu před nestabilitou zabodovat?

Nevím, jestli voliči na takové manipulace uslyší. Většinově určitě ne, protože většina lidí podle průzkumů je proti přijetí eura. Voliči Fischera na to asi spíš uslyší. Realita je taková, že inflaci u nás máme vyšší než v eurozóně, protože Babišova vláda se zadlužila a přerozdělila procentuálně během pandemie víc peněz než v eurozóně. Koruna je velmi dobrým ochranným valem proti dluhové krizi v eurozóně.

Na finanční konferenci Svazu měst a obcí se ministr financí Zbyněk Stanjura (ODS) bránil kritice, že vláda nesnižuje schodky státního rozpočtu. „Pro letošní a příští rok jsme upřednostnili pomoc občanům a firmám s vysokými cenami energií,“ vysvětlil. Podpora firem podle něj navíc přispívá k zachování pracovních míst a k udržení nízké míry nezaměstnanosti. Vlády obvykle provádějí nepopulární opatření v první polovině svého funkčního období, v té druhé z obav o výsledek nových voleb k nim už nesahají. Dá se věřit tomu, že Fialův kabinet se této tradici vzepře a že schodek státního rozpočtu nezanedbatelným způsobem sníží?

Nevěřím tomu. Voliči si už na vysoké rozpočtové schodky zvykli, začali je považovat za normální a

budou je dále požadovat.

S nízkou mírou nezaměstnanosti se nemá ministr Stanjura s čím chlubit. Právě přezaměstnanost docílená a uměle držená například programem Antivirus – jak už jsem o tom před chvilkou mluvila – se stala jednou z hlavních rozbušek vysoké inflace u nás; ještě přesněji řečeno, je jedním z důvodů, proč v Česku je inflace o tolik vyšší, než třeba kolik činí průměr eurozóny. K hospodářskému zpomalení prostě logicky patří rostoucí míra nezaměstnanosti, a to, že během pandemických uzavírek byla nezaměstnanost tak bizarně nízká, ekonomice velmi uškodilo. Přetavilo se to nejen do rostoucí inflace, ale také do toho, že vzrostl podíl neproduktivních zombie firem, pro nové firmy bylo prakticky nemožné sehnat zaměstnance a konkurenceschopnost ekonomiky uvažá.

Takže ano – máme vysokou míru zaměstnanosti. A také nízkou míru konkurenceschopnosti a efektivity. Asi tak jako před rokem 1989. Tehdy jsme také měli plnou zaměstnanost a všichni jsme byli vespolek chudí. Bravo.

„Přijmeme účtující servírku.“ Takový inzerát měl ve výloze své českobudějovické restaurace její majitel Jan Dobiáš. Ačkoli už změnil text na „Přijmeme obsluhu“, má zaplatit [pokutu dvacet tisíc korun](#) za to, že se dopustil diskriminace vůči mužům. Tamní Oblastní inspektorát práce nyní po pěti měsících potvrdil své rozhodnutí o pokutě, proti kterému restaurátér podal rozklad. Rozhodovat tak bude Státní úřad inspekce práce. Co říkáte zdůvodnění úřadu, že pokutu neodpustí, neboť skutečnost, že následně k žádné diskriminaci nedošlo, že nebyl odmítnut žádný uchazeč o zaměstnání, nemůže být důvodem pro vyvinění obviněného?

A ta skutková podstata diskriminace má být kde?? V tom, že si zaměstnavatel chce svobodně rozhodnout, že se mu zrovna chce zaměstnat prsatou blondýnu? A do ložnice mu taky vrazí Státní úřad inspekce práce zkontrolovat, jestli jeho sexuální preference jsou dostatečně nediskriminující? Kupříkladu tahle státní inspekce má být tou „skutečně potřebnou věcí“ podle senátora Fischera?

ZDROJ: PL